

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музично-практичної підготовки

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни 1.
Вибірковий модуль Б

“АНСАМБЛЕВИЙ КЛАС”

Ступінь вищої освіти:	БАКАЛАВР
Освітня кваліфікація:	Бакалавр музичного мистецтва
Професійна кваліфікація:	Викладач початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів Організатор у сфері культури та мистецтва

на базі атестату про повну загальну середню освіту

ЗАТВЕРДЖЕНО
протокол № 1 засідання кафедри
музично-практичної підготовки
від 31 серпня 2020 року

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
денна форма навчання	02 – «Культура і мистецтво»	вибіркова
Кількість годин / кредитів 510 / 17	025 – «Музичне мистецтво»	Рік навчання: 2, 3, 4
ІНДЗ - немає	ОПП «Музичне мистецтво» Бакалавр	Семестр: 3-8
		Лабораторні заняття: 216 год.
		Самостійна робота: 264 год.
		Консультації: 30 год.
		Форма контролю: залік 3-8 семестр
Мова навчання	українська	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові Шиманський Петро Йосипович
 Науковий ступінь доктор філософії
 Вчене звання доцент
 Посада доцент, завідувач кафедри музично-практичної підготовки
 Контактна інформація (050) 218 4999, (Limpeks@ukr.net)

Прізвище, ім'я та по батькові Кучерук Володимир Феофілович
 Науковий ступінь
 Вчене звання доцент
 Посада доцент
 Контактна інформація (0669346825, Sirius.bayan@gmail.com)
 Дні занять

Прізвище, ім'я та по батькові Кучерук Надія Петрівна
 Науковий ступінь
 Вчене звання
 Посада старший викладач
 Контактна інформація (0664401728, Sirius.bayan@gmail.com)
 Дні занять

Прізвище, ім'я та по батькові Сточанська Мирослава Петрівна
 Науковий ступінь
 Вчене звання доцент
 Посада доцент
 Контактна інформація (0962634325, mstochaska@online.ua)

Прізвище, ім'я та по батькові **Дзяман Зінаїда Василівна**
Науковий ступінь -
Вчене звання -
Посада **старший викладач кафедри музично-практичної підготовки**
Контактна інформація (моб. 0661437339)

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

В ансамблевому класі творча особистість студента формується через розвиток його творчої активності, яка проявляється в різних аспектах його діяльності. Гра в ансамблі розвиває у студентів почуття колективізму, емоційну чутливість, художній смак, а також музичні здібності, інструментально-ансамблеві навички. Упродовж навчання студентові потрібно оволодіти всіма компонентами ансамблевої гри.

© П. Шиманський, 2020

© В. Кучерук, 2020

© Н. Кучерук, 2020

© М. Сточанська, 2020

© Н. Никитюк, 2020

© Л. Гордійчук, 2020

© З. Дзяман, 2020

2. Пререквізити *«Творчий колектив », «Фахова майстерність»», «Фортепіано та інструментальний ансамбль», «Виконавський практикум», «Інструментознавство та інструментування».*

Постреквізити *«Методика і практикум роботи з творчим колективом», «Сучасна музична культура», «Художня лабораторія виконавського мистецтва», «Оркестровий клас».*

3. Мета навчальної дисципліни:

- підготовка високопрофесійного керівника інструментального колективу до педагогічної та творчої діяльності;
- виховання активної творчої особистості майбутнього фахівця з музичного мистецтва та керівника інструментального колективу в процесі оволодіння мистецтвом аранжування (інструментування, перекладення, обробки) музичних творів для ансамблю.

4. Завдання навчальної дисципліни:

- засвоєння теоретичних основ музичного інструментарію на практиці;
- вироблення навичок гри на одному чи кількох ансамблевих інструментах;
- набуття навичок ансамблевого мислення;

- вироблення навичок сценічної майстерності;
- ознайомлення студентів з кращими зразками класичної та фольклорної та сучасної музики;
- формування у студента необхідних навичок та практичних умінь для перекладення музичних творів з клавирів та створення ансамблевих партитур різних складів;
- ознайомлення з кращими зразками ансамблевих партитур різноманітних складів.

5. Результати навчання (компетентності).

Студенти повинні **знати**:

- суть і зміст основних понять та категорій дисципліни;
- характеристики ансамблевих музичних інструментів;
- акустичні властивості кожного ансамблевого інструменту;
- ансамблевий репертуар.

Студенти повинні **вміти**:

- володіти ансамблевими музичними інструментами;
- вміти провести репетицію ансамблю;
- здійснити редагування ансамблевих партій, виставити відповідні штрихи.

6. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						*Форма контролю
	Усь	Лек.	Індив.	Лаб.	Сам.	Конс.	
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Вдосконалення гри в ансамблі.	43			72	78	4	РМГ/10
Тема 2. Сцена і ансамбль.	7			4	2	2	РМГ/10
Тема 3. Підготовка до концертного виступу.	15			8	6	2	РМГ/10
Тема 4. Концертний виступ, як підсумкова діяльність ансамбліста.	5			2	2	2	РМГ/10
Разом за змістовним модулем 1	70			86	88	10	40
Модульна контрольна робота №1							МКР/60
Змістовий модуль 2.							
Тема 5. Вдосконалення гри в ансамблі.	49			56	68	4	РМГ/10
Тема 6. Сцена і ансамбль.	10			4	5	2	РМГ/10
Тема 7. Підготовка до концертного виступу.	19			8	10	2	РМГ/10
Тема 8. Концертний виступ, як підсумкова діяльність ансамбліста.	8			2	5	2	РМГ/10
Разом за змістовним модулем 2	86			70	88	10	40
Модульна контрольна робота №2							МКР/60
Змістовий модуль 3.							

Тема 9. Вдосконалення гри в ансамблі.	19			52	78	4	РМГ/10
Тема 10. Сцена і ансамбль.	6			2	3	2	РМГ/10
Тема 11. Підготовка до концертного виступу.	6			2	4	2	РМГ/10
Тема 12. Концертний виступ, як підсумкова діяльність ансамбліста.	8			4	3	2	РМГ/10
Разом за змістовним модулем 3	39			60	88	10	40
Модульна контрольна робота №3							МКР/60
Всього годин / Балів	510			216	264	30	100

Самостійна робота

Тема	Кількість годин
Тема 1. – Самостійне відпрацювання технічних місць оркестрових (ансамблевих) партій.	ІРС/88
Тема 2. Опрацювання додаткової літератури, в якій висвітленні проблеми сценічної підготовки.	ІРС/88
Тема 3. Відпрацювання елементів до концертної підготовки.	ІРС/88
Разом	ІРС/264

Форма контролю: ДС – дискусія, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІРС – індивідуальна робота студента, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота.

Консультації

Надання методичної допомоги, забезпечення ілюстрованим матеріалом.	30
--	-----------

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента.

Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, академічний обмін, навчання за подвійним дипломом) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із завідувачем кафедри, деканатом.

Політика щодо академічної доброчесності.

Підготовка здобувача вищої освіти до занять в ансамблі є самостійною. За потреби студент може отримати консультацію у викладача у позааудиторний час.

Політика щодо дедлайнів (крайній термін) та перескладання.

Студентам, що не з'явилися на диференційований залік з поважних причин дозволяється перескладання в інший термін встановлений деканатом. Крайній термін здачі заліку дозволяється деканатом тільки в присутності комісії з трьох викладачів, які визначив деканат, включаючи викладача, який вів дисципліну.

V. Підсумковий контроль

Якщо студента задовольняють сума балів поточного оцінювання та модульної контрольної роботи, то залік може зарахуватись автоматично. У випадку бажання студента підвищити свій рейтинг з предмету, він матиме можливість перескласти контрольну роботу, отримавши оцінювання в межах 60 балів.

VI. Шкала оцінювання

<i>Сума балів за всі види діяльності</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Дуже добре
75 – 81	C	Добре
67- 74	D	Задовільно
60 – 66	E	Достатньо
1 -59	FX	Незадовільно

I. Рекомендована література

1. Андреев В. /Збірник п'єс для шкільного оркестру народних інструментів. Вип. 2/ Упор. Л.Греков. – К. Сов. композитор. (Укр. респ. відділення), 1962. – С.21-31.
2. Барсова І. Книга про оркестр. К.: Муз. Україна, 1988. – С.157.
3. Бетховен Л. Легкі п'єси для початкових оркестрів російських народних інструментів /Упор. Г.Крилов. – М.: Музгиз, 1963. – С.27-28, С.25-26, С.12-13, С.15-16.
4. Брамс І. Угорський танок №5 / Збірник популярних п'єс та пісень для оркестру народних інструментів. Інструментовка М.Хівріч. – К.: Мистецтво, 1952. С.99-107.
5. Будашкін М. Друга рапсодія /Антологія літератури для оркестру російських народних інструментів. Частина 4. – М.: Музика, 1987. С.96-130.
6. Глінка М. “Не щечечи, соловейко” /Легкі п'єси для дитячого оркестру народних інструментів /Упор. О.Комаров. – М.: Музика, 1974. С.59-68.
7. Гріг Е. Норвежський танець №3 /З репертуару російських народних інструментів оркестру ім. В.Андреева. – М.: Музика, 1976. С.46-54.
8. Дворжак А. Слов'янський танець №2. /Курс гри в оркестрі народних інструментів. Частина друга. /Упор. В.Лапченко. – К., Муз. Укр., 1977.

С.20-42, С.5-19.

9. Канерштейн М. Вопросы дирижирования. – М.: Музыка, 1972. – 255 с.
10. Колесса М. Основы техніки диригування. – К.: “Муз. Україна”, 1981. – 208с.
11. Косенко В. Гавот сі мінор. / П'єси для оркестру народних інструментів / Упор. А.В.Онуфрієнко. – К.: ”Муз. Україна”, 1976. – С.17-32.
12. Куліков П. Липа вековая. / Антологія літератури для оркестру російських народних інструментів. Ч.6. – М.: Музыка, 1989. – С.146-159.
13. Лисенко М. Елегія. / П'єси для оркестру народних інструментів/ Упор. А.В.Онуфрієнко. К.: Муз. Україна, 1978. С. 50-55.
14. Мусин И. Техника дирижирования. – М.: Музыка, 1967. – 352с.
15. Мусоргський М. Тюільрійський сад / Репертуар самодіяльного оркестру російських народних інструментів. Вип.. 8. – М.: Сов. комп., 1988. – С. 116-128, С. 22-28.
16. Мясков К. Гуцульський танок. / П'єси для оркестру народних інструментів. – К.: Муз. Україна, 1980. – С. 3-20. Грузинський танок. / УРРПС Республ. буд. художньої самодіяльності. – Київ, 1972. – 46 с.
17. Прокоф'єв С. Марш. / На дозвіллі. Репертуарний збірник для дитячих самодіяльних оркестрів народних інструментів. – К.: Музична Україна, 1978. – С.29-35.
18. Рахманінов С. Серенада. / З репертуару оркестру російських народних інструментів імені В.Андрєєва. – М.: Музыка, 1976. – С. 12-31.
19. Романс з Української симфонії невідомого автора першої чверті ХІХ ст. / Упор. В.Лапченко. / Курс гри в оркестрі народних інструментів. – К.: Музична Україна, 1981. – С.22-39.
20. Стеценко К. Пісня без слів. Вечірня пісня / Класичні твори. – К.: Муз фонд СРСР (Українська республіканська філія), 1952. – С. 59-76, С. 81-83.
21. Свиридов Г. Романс. / Репертуар клубного оркестру російських народних інструментів. Вип.. 6. – М.: Музыка, 1988. – С. 60-73.
22. Сен-Санс К. Лебедь. / Начинаючому оркестру русских народных инструментов / Сост. И.Обликин. Вип. 8. – М.: Музыка, 1976. – С. 25-36.
23. Хайкин Б. Беседы о дирижерском мастерстве: Статьи. – М.: Советский композитор, 1984. – 240 с.
24. Чайковський П. Пролісок. / Курс гри в оркестрі народних інструментів / Упор. В.Лапченко. – К.: Музична Україна, 1981. С. 3-21.
25. Шостакович Д. Вальс-жарт. / Легкі п'єси для дитячого оркестру народних інструментів / Упор. О.Комаров. – М.: Музыка, 1974. – С. 12-35. Романс. / Репертуар клубного оркестру російських народних інструментів. Вип.. 7. – М.: Музыка, 1989. – С. 123-127.
26. Шамо. І. Веснянка. / П'єси для оркестру народних інструментів. – К.: Музична Україна, 1972. – С. 2-11.
27. Шуберт Ф. Вечірня серенада. / П'єси для оркестру російських народних інструментів. М.: Музыка, 1971. – С. 130-158.
28. Щедрін Р. Дівочий танок. / На дозвіллі. Репертуарний збірник для дитячих самодіяльних оркестрів народних інструментів. – К.: Музична Україна, 1978. – С. 36-41.

29. Гуцал В. Інструментовка для оркестру українських народних інструментів. – К.: Музич. Україна, 1988. – 79 с.
30. Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах. (Українська академічна школа): підруч. [для вищ. та серед. муз. навч. закл.]. – К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2005. – 420 с.
31. Дейнега В. Музичний інструментарій як показник специфіки оркестру народних інструментів. – Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. – Вип. 22: Музичне виконавство. – Кн. 8. – К., 2002. – С. 119–129.
32. Іванов П. Г. Оркестр українських народних інструментів. – К.: Музич. Україна, 1981. – 110 с.
33. Ільченко О. Народне оркестрове виконавство: аматорство і проблеми художності: монографія. – К.: КДІК, 1994. – 116 с.
34. Кучерук В.Ф., Кучерук Н. П., Олексюк О.М. Оркестровий клас: навч. посіб. для вищих навч. закл. – Луцьк: Волин.нац.ун-т ім. Лесі Українки, 2010. – 240 с.
35. Кучерук В. Ф. Інструментальний ансамбль : хрестоматія для вищих навч. закл. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. – 148 с.
36. Лапченко В. Методика початкового навчання. – К.: Музич. Україна, 1985.
37. Лисенко М. Народні музичні інструменти на Україні. – К.: Мистецтво, навчання гри в оркестрі народних інструментів. – 1955.
38. Розанов В. Инструментоведение. – М.: Совет. композитор, 1981. – 130 с.
39. Роговська Є. В., Рутецький В. В. Оркестр народних інструментів: навчально-методичний посібник. – Житомир: ЖДУ ім. І.Франка, 2014. – 220 с.
40. Сідлецька Т. І. Практична культурологія. Історія народно-оркестрового виконавства України. Ч.2 Навчальний посібник [Електронний ресурс]. – Вінниця ВНТУ, 2011. – 73 с. Режим доступу: <http://posibnyku.vntu.edu.ua/pdf/000803.pdf>
41. Сточанська М. П. Лесі Українці: зб. ансамблевих партитур (перекладення, аранжування, обробка) творів з репертуару тріо бандуристок «Дивоструни». – Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. – 132 с.
42. Сточанська М. П. Напровесні: збірник ансамблевих партитур (аранжування, обробка) творів із репертуару тріо бандуристок «Дивоструни». – Луцьк: Східноєвр. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. – 128 с., іл., CD.
43. Хоткевич Гнат. Музичні інструменти українського народу. – Х., 2002. – 288 с.
44. Хащеватська С. Инструментознавство. Підручник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації – Вінниця, НОВА КНИГА, 2008. – 256 с.
45. Черкаський Л. Українські народні музичні інструменти. – К.: Техніка, 2003. – 264 с.
46. Шиманський П.Й. Грає інструментальний ансамбль «Експромт»: навч. посіб. для студ мистецьких навч. закл. III-IV рівнів акредитації: у 2 ч. Ч I. – Луцьк: – Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, 2013. – 142 с.
47. Шиманський П.Й. Грає інструментальний ансамбль «Експромт»: навч. посіб. для студ мистецьких навч. закл. III-IV рівнів акредитації: у 2 ч. Ч II. – Луцьк: – Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, 2013. – 134 с.

- 48.Юцевич Ю. Словник музичних термінів.– К.: Музич. Укр., 1977.– 206 с.
- 49.Яремко Б. Уторопські сопілкові імпровізації.– Рівне: Ліста, 1997.– С.4.